

Ett års pause

Det er august. Sommergjestene har pakket sammen og flyttet tilbake til byen. De to restaurantene på øya har stengt for sesongen.

TEKST: Lena Ronge FOTO: Terje Nygaard og privat STYLING: Terje Nygaard

På fergeleiet står Elin Aamodt med en liten gutt i hver hånd. Bak henne, en fullstappet bil. Hun har kommet til det lille fiskeværet Skrova med kveldens siste ferge. I lommen har hun nøkkelen til rorbua hun skal bo i det neste året.

Elin strekker hendene i været og roper: «Jeg klarte det!»

Sju måneder har gått siden Elin fulgte drømmen om ett år i Lofoten. Nå står hun på bryggekannten igjen, med foret parkdress, lue og votter og tar imot en journalist fra Oslo, en søring. Det har vært en røff tur over havet fra Bodø, men Elin har insistert.

– Til Lofoten må du komme med båt. Da kjenner du kreftene på kroppen, du får en større nærhet til elementene.

Vinden biter i kinnene. Vi går den korte veien bort til Elins rorbua. Utenfor den ulåste døra, står to sparker. Det er framkomstmiddelet nå på vinteren. På dørhåndtaket henger en pose. Det er fra naboen, han har sin 63 sesong på havet i år. Ifølge Elin, er han også et levende leksikon. Vi spiser nytrukket torsk med eggesmør til kveldsmat. En av mange gaver Elin har fått på døra siden hun flyttet hit.

– Jeg har både fått fiskekaker, nybakt brød og raggsocker på døra her. Det er sånn folk er her i Skrova, sier Elin entusiastisk.

Elin har mye å fortelle om veien hit. Om

praktiske hindre og egen tvil. Om mørketiden, om stillheten, om livet på en liten øy. Utenfor stuevinduet har vinden løyet. Vi ser konturene av fjellene som omkranser fiskeværet, noen få lys er tent i sundet.

Drømmen om et fiskevær

Vi må tilbake i tid. Da drømmen tok form. Elin var nyskilt.

– En så stor endring i livet innebærer også en mulighet til å stoppe opp litt, tenke hva vil jeg egentlig? Hvem er jeg, hva verdsetter jeg?

Drømmen om å bo et annet sted enn Oslo i en periode hadde Elin kjent på før. Men både økonomiske og praktiske hindringer hadde stoppet henne.

– Det var en lang prosess bare det å bestemme seg. Å våge å satse på det ukjente. Jeg måtte stole på magefølelsen. Den hadde en dragningskraft mot det å bo nære naturen og helst et lite fiskevær i Lofoten. Men det føltes så hinsides all fornuft, jeg hadde aldri vært i Lofoten før og kjente ingen der.

Elin lurte på om det var noe hun flyktet fra, eller om det var noe hun lengtet til. Det ble viktig for henne å vite.

Den første turen nordover

Det var mye som måtte på plass før drømmen kunne gjennomføres. Gjennom denne prosessen

sto det klart for Elin at det ikke var en flukt.

– Jeg landet på at det var en lengsel. En dragningskraft, et indre kompass kanskje, som pekte til nord. Hadde jeg flyktet fra noe, hadde jeg valgt en enklere løsning.

Det manglet ikke på advarsler, om tapte pensjonspoeng, om raserte utleieleiligheter, om tap av karriereposisjon, om den tøffe mørketida, om naive drømmer om et enklere liv. Elin kjente godt på usikkerheten ved dra fra sitt trygge nettverk, familien, leiligheten og jobben hun elsker.

– Å ta et slikt valg føltes som å hoppe uten sikkerhetsnett. I juli satt vi allikevel på flyet nordover. Vi landet i Bodø og tok hurtigbåten til Skrova. Jeg hadde tre uker på meg for å finne stedet vi skulle bo. I ryggsekken hadde jeg kartet over øyriket. Alt jeg visste var at jeg ville bo i et lite fiskevær.

Elin skjønnte at det var den lokale butikken som var hjertet i småstedene de kom til.

– De har full oversikt. Jeg ga gutta is og så hang jeg rundt i butikken, snakket med folk, spurte om de trodde dette var et sted for meg. Alle ble veldig entusiastiske, syntes det var så spennende.

Elin sto mellom tre steder da de tre ukene var over.

– Men det var noe spesielt med Skrova, jeg var også veldig tiltrukket av det å bo på en øy.

Den første entusiasmen

– Vi så Lofoten for første gang midt på sommeren. Det var midnattssol og nesten umulig å legge seg. Det var helt rått.

Elin viser fram bilder av to gutter som løper ut i vannet. Det er tatt klokken tolv på natten. Det kunne like godt vært en sydhavsøy. ➔

Uansett hvor mye det blåser og stormer; her står de støtt.

ELIN AAMODT (43): er utdannet jurist med spesialisering i opphavsrett. Har jobbet i musikkbransjen siden 2004, og har de siste årene vært daglig leder for artistenes interesseorganisasjon GramArt. Elin har bodd hele livet i Oslo. Da hun ble skilt i 2017, bestemte hun seg for å følge en drøm. Hun flyttet alene med sine to små barn på da 3 og 5 år, høsten 2018, til den lille øya Skrova som ligger i havgapet i Lofoten.

Som å leve i et maleri:
Elin er ofte å se på en av øyas fjelltopper

Fiskelykke: Elin fikk være med naboen på fisketur. Han har sin 63. sesong på havet.

Aspirant i korpset:
Elin gjør ting hun ikke kan. Kornetten skal hun spille på i årets 17-maitog

– Ting er enklere på sommeren. Det er lett å drømme seg bort. Jeg skjønnte det ville komme tøffere tider.

På en øy med 180 innbyggere, får man raskt oversikten. Her møtes man på tvers av generasjoner og bakgrunn.

– Jeg opplever at man møtes på en annen måte. Hvilken bakgrunn eller hvilken jobb du har, er irrelevant. Det føles befriende. Samtalene går på andre ting, livet, naturen, naturkreftene. Det føles ekte og ærlig. Jeg liker det. Rausheten er større, eller aksepten for at man er som man er. Det er i alle fall min opplevelse. Jeg har fra første stund følt meg inkludert og velkommen. Dessuten har skrovaværingene den typiske nordnorske roen. Det er ingen grunn til å stresse. Det blir som det blir.

Uansett hvor mye det blåser og stormer; her står de støtt.

På gulvet i gangen, står en instrumentkasse. Elin ler når jeg spør om gutta spiller.

– Nei, det er kornetten min. I en alder av 43 begynte jeg i korps for første gang. Jeg skal gå som aspirant i årets 17-maitog. De andre aspirantene er under ti år ...

Naturen er en stor del av livet

Vi tar sparken til barnehagen. Elin peker og forklarer, forteller historier hun har hørt.

– Vi lever så tett på naturen. Av og til føler jeg meg virkelig som en dum byjente. Men jeg spør og graver, er oppriktig interessert. Og folk svarer vennlig, forteller meg spennende historier, er stolte over sin kulturarv. Her på øya har de kunnskap fra generasjoner tilbake, om fiske og været. Vi må aldri glemme at vi er en fiskenasjon. Det ligger dypt i oss. Hva fisken har betydning for Norge.

Seksåringen snur seg på sparken, rister oppgitt på hodet.

– Det heter ikke fisk, det heter fesk, mamma!

Barna forteller de av og til ser oteren ake, når de går til barnehagen. Elin nikker.

– Her om dagen, da vi gikk over den lille fjellknausen bak huset, så det ut som noen

hadde akt der. Det viser seg var oteren. Han aker fordi han synes det er gøy, rett og slett. En annen dag jeg var og badet, kom det en oter og svømte sammen med meg. Når sånne ting skjer, må jeg bare klype meg i armen. Tenk at jeg lever i dette, med dette, i denne drømmen!

Skraaven Havsuleforening

Elin var helårsbader før hun kom til Skrova. Men ikke så ivrig som nå.

– Det blir nesten hver dag. Gjorde riktignok en skikkelig bommert den første gangen. Gikk ut rett i Vestfjorden, eller på yttersida, som de kaller det her. Man skal jo ikke bade på yttersida, dønnningene er skumle der. Nå blir jeg nesten flau av å tenke på det. Heldigvis var det en som så meg. Han kom løpende og fikk meg

Skjære torsketunger:
En viktig ekstrajobb for skolebarna på Skrova

Isbader: Elin var helårsbader før hun kom til Skrova. Men nå tar hun nesten daglige bad.

opp, viste meg hvor jeg kunne bade.

Nå er Elin aktiv i badeklubben «Skraaven Havsuleforening»

– Havsule er en vakker fugl, hvit og aprikos, og den stuper ned i vannet og er helt rå til å dykke. Akkurat som oss, haha.

Storm og mørketid

Elin snakker om sekundmeter og overgangen fra storm til orkan, som om dette er allmenn kunnskap, også for en journalist fra sør.

– Når jeg sitter og ser utover sundet og kjenner at det begynner å blåse opp, så trenger jeg ikke sjekke Yr lenger. Når måkene leker i lufta med nebbet mot vinden, da vet jeg at det blåser 15 sekundmeter og oppover.

Elin var ekstra spent på mørketiden.

– Bekymringen min var hva mørket ville gjøre med meg. Hele september og oktober, når jeg visste at hun snart skulle forsvinne fra horisonten, så ble jeg litt ekstra oppmerksom på henne. Jeg kjente solstrålene.

Med den største selvfølge, benevner hun sola som «hun» og stormen som «han», uttrykk fra dagligtalen her.

– Det ble mørkere og mørkere og i begynnelsen ➔

”

Tenk at jeg lever i dette, med dette, i denne drømmen!

Kritthvit skjellsand: Det kunne like gjerne vært en sydhavsstrand.

av desember kom hun ikke over horisonten. Jeg trodde mørketiden ville være helt svart, men det var den ikke. Det helt spesielle blå lyset, det var så vakkert. Det var som å bo i et maleri.

Den største overraskelsen

– Jeg trodde at det kom til å bli mer stille og ensformig på en liten øy. Litt ensomt, kanskje. Jeg har kjent på ensomhet her, så jeg skal ikke rose male akkurat det. Jeg trodde også jeg ville synes det ble slitsomt med det voldsomme været. Men jeg opplever det annerledes. Hvis jeg går med mange tanker i hodet, kler på meg og går ut, så blir jeg en del av noe. Jeg føler meg liten i møtet med naturen, men på en god måte. Nesten omfavnet.

I november, da mørketiden kom og stormene var intense, kjente imidlertid Elin også på savnet.

– Jeg savnet vennene mine, familien min, noen som kjente meg godt. Jeg savnet kollegaene mine. Det var rart å stå uten nettverket mitt, uten rollene som hadde definert meg de siste femten årene.

Første turen til Oslo

Elin drar til Oslo en gang i måneden, slik at gutta får være sammen med pappaen sin.

– Den første gangen jeg dro til Oslo, gledet jeg meg skikkelig. Jeg følte jeg hadde mestret noe stort ved å faktisk klare å flytte. Men det som skjedde var veldig rart. Jeg ble helt overveldet av inntrykk. Veiarbeid og sirener, det var så voldsom overgang fra stillheten her. En av de største oppdagelser mine, er hva fravær av lyd har gjort med meg.

Elin har vært interessert i Østens filosofi. Lest om stillhet, om den viktige tilstedeværel-

sen. Men fraværet av støy over tid, gjorde at Elin måtte gå inn i seg selv på en annen måte.

– Jeg har lengtet til den stillheten jeg fant her. Men i november, da jeg også kjente på ensomhet og savn, så ble den stillheten nesten truende for meg. Jeg begynte å tenke, hvem er jeg, hva vil jeg? Jeg hadde ikke de vanlige parameterne som bekreftet meg. Med et roligere hverdagstempo, begynte de store spørsmålene og melde seg. Jeg måtte gå inn i meg selv og finne de svarene jeg vanligvis hentet utenfor.

– Det å plutselig bo i stillheten, rørte ved noe inni meg. Jeg tok en aktiv avgjørelse om å tørre å være i det. Tørre å møte meg selv. Jeg så alle mønstrene mine, mange av dem hadde jeg hatt siden jeg var barn. Det var sårbart å møte meg selv slik, men det følte også veldig ekte.

Det sikre vårtegnet

Det er tid for hjemreise. Elin har stått opp for å ta farvel. Bare de siste to dagene, har mye snø smeltet. Se, roper Elin og peker på en fugl som har landet på brygga utenfor huset. Føttene har en sterk rødfarge.

– Da snøen var meterhøy og vinterstormene sto i kø, sa en av de eldre til meg: «Elin, bare vent til Tjelden kommer. Da blir det vår og våren er vakrest her. Tjelden er rød på fotan».

Nå er Tjelden her, det er vår! ✨

”

Det å plutselig bo i stillheten,
rørte ved noe inni meg

Toppen av verden:
Gutta kjenner alle
Skrovas fjelltopper

